

er kun rimeligt, at Kommunen kan følge dem derhen, hvor de bosætter sig for at unddrage sig Skatten, og tvinge dem til at betale deres Bidrag til Afhjælpning af Dyrtiden. Bestemmelsen i § 9 om, at Statstilskuddet til Hjelpekasserne ikke fremdeles begrænses til 250,000 Kr., maa jeg ligeledes hilse med Glæde. Forholdet har efterhaanden udviklet sig saaledes, at Kommunerne har udredet saa meget til Hjelpekasserne, at de ikke tilnærmelsesvis har kunnet faa en Trediedel af deres Udlæg til disse dækket gennem Statstilskuddet paa 250,000 Kr., og Forudsætningen har jo sikkert oprindeligt været, at Staten skulde yde en Trediedel af det Beløb, som Kommunerne udreder til Hjelpekasserne. Nu ophæves Begrænsningen ved § 9, det glæder jeg mig over, og jeg er ikke i Tvivl om, at Kommunerne vil være meget tilfredse med at faa en Trediedel af deres Udgifter til Hjelpekasserne dækket gennem Statstilskuddet. — I § 10 tilsiger der fattige Kommuner et Tilskud ud over de 4 Kr., der ydes i Henhold til Lov Nr. 237 af 2. Oktober 1914. Ifølge denne Lov kan der ydes af Staten ikke blot Halvdelen af det Tilskud, som ydes til Hjelpekasserne til overordentlige Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden, men to Trediedele af det Beløb, som Kommunerne har ydet Hjelpekasserne. Saa vidt jeg ved, har kun to Kommuner kunnet nyde godt af denne § 2 i Loven af 2. Oktober 1914, nemlig Esbjerg Kommune og Allinge-Sandvig Kommune. Jeg vil udtale Ønsket om, at ogsaa andre Kommuner maa kunne komme i Betragtning, thi der er adskillige, i alt Fald en Del, Kommuner her i Landet, hvis slette økonomiske Forhold ikke just kan tilskrives Krigen; det er ikke Krigen, som er den egentlige Aarsag til, at de er i en vanskelig Situation, og enkelte af disse Kommuner bør sikkert kunne komme ind under den samme Bestemmelse, som har hjulpet de nævnte to Kommuner.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger om Lovforslagets enkelte Paragraffer og slutte med at udtale Haabet om, at Lovforslaget hurtigt maa blive vedtaget her i Rigsdagen. Man maa imidlertid ikke tro, at Dyrtidens Virkninger ophæves ved dette Lovforslags Vedtagelse. Det Beløb, der gennem Loven vil blive stillet til Raadighed for Kommunerne, i alt 22 Mill. Kr. eller deromkring, vil ikke afhjælpe Dyrtiden saaledes, at alle de Ulemper, den medfører, forsvinder. Men det er en Nødhjælp, og det vil i mange

Kommuner blive en betydelig Nødhjælp. Det er mit Haab, at denne Nødhjælp vil blive ydet saa hurtigt, som Omstændighederne tillader det, at Lovforslaget ikke vil blive unødigt opholdt paa sin Vej her i Rigsdagen. Der er ingen Rimelighed i, at store Dele af Befolkningen skal lide Nød uforskyldt paa Grund af Dyrtiden, medens andre tjener betydelige Summer ved Dyrtiden og ved de Forhold, som Krigen har skabt. Landet har Midler nok til at afhjælpe Dyrtiden for de fattige, det gælder blot om, at der vises god Villie dertil, og jeg haaber, at den gode Villie ikke maa savnes her i Rigsdagen.

Jeg skal dernæst gøre en ganske kort Bemærkning til det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen), der gjorde et Forsøg paa at vise, at Landbruget i Virkeligheden intet havde tjent under Krigen. Han anførte til Bevis herpaa, at i Anledning af en Udtalelse om, at Landbrugets samlede Krigsfortjeneste havde været ca. 100 Millioner Kroner, havde en Mand, som det ærede Medlem for Horsens Landkreds satte stor Pris paa, saa vidt jeg forstod, sagt, at de 100 Millioner Kroner ikke var Fortjeneste, thi Landbruget havde faktisk maatte reducere sin Besætning og Varebeholdning saaledes, at de 100 Millioner Kroners Indtægt kun var blevet mulig derved, at man havde sat Aktiverne ned med et tilsvarende Beløb. Dette er imidlertid ganske forkeret. Det er ganske vist rigtigt, at der ikke findes samme Antal Svin her i Danmark som før Krigen, at Hestebestandens er reduceret med nogle Tusinder og Hornkvægbestanden lige saa. Men det er ikke det afgørende. Det afgørende er, hvor meget den tiloversblevne Del af Besætningerne er værd i Forhold til, hvad Besætningerne var værd før Krigen, og jeg drister mig til at paastaa, at hvis Landbrugets samlede Aktiver før Krigen og nu i Øjeblikket blev opgjort, vilde de utvivlsomt vise sig større nu end før Krigen. Følgelig kan man ikke borteskamotere de 100 Millioner Kroner, som det ærede Medlem har gjort, derved, at man siger: Beholdningerne er reducerede, Aktiverne forringede. Det er slet ikke Tilfældet. Der har trods Bortsalget for de 100 Millioner Kroner fundet en Aktivforøgelse Sted. Disse Bemærkninger har jeg fundet det nødvendigt at gøre som Korrektiv til, hvad det ærede Medlem for Horsens Landkreds har fremført.

Jeg skal paa ny anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.